

Beslut

efter kvalitetsgranskning av resultatskillnader
inom skolor vid Fryxellska skolan i
Sunne kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av resultatskillnader inom skolor. Syftet är att granska hur rektor leder arbetet med att analysera skillnader i kunskapsresultat mellan klasser och hur rektor utifrån den analysen vidtar organisatoriska och stödjande insatser i syfte att främja goda studieresultat för alla elever.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning gör rektor en analys av skillnader i elevresultat mellan klasser?
2. I vilken utsträckning organiserar rektor verksamheten, så att goda studieresultat främjas för alla elever?
3. I vilken utsträckning ger rektor lärarna stöd, så att lärarna ska kunna främja goda studieresultat för alla elever?

Skolinspektionen gör bedömningar i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen.

Kvalitetskriterierna är Skolinspektionens uttolkning av *författningar inom skolområdet*, *Skolverkets allmänna råd*, *forskningsöversikter* samt den erfarenhet som Skolinspektionen har fått genom sin samlade *tillsyns- och granskningsverksamhet*. Avgränsningar har gjorts inom respektive bedömningsområde. Skolinspektionen gör i sin granskning därför inte anspråk på att vara allomfattande. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Totalt 24 verksamheter ingår i granskningens urval. Fryxellska skolan, i Sunne kommun, är en av dessa verksamheter.

Skolinspektionen besökte Fryxellska skolan den 26 november 2019. Besöket genomfördes av Marita Bergman och Anna Gabrielsson. Skolinspektionen genomförde intervjuer med rektorn, två lärare i svenska årskurs 7-9, två lärare i matematik årskurs 7-9, två lärare med särskilt uppdrag i ämnena och fyra representanter från skolans elevhälsa.

Skolinspektionen redovisar de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport, efter att besök är genomförda i alla verksamheter.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av det granskade området.

Beslut

Utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande område.

Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera skillnader i kunskapsresultat mellan klasser genom att:

- Öka lärarnas delaktighet i arbetet med att undersöka vad som kan förklara resultatskillnader mellan klasser.
- Se till att tydligare använda underlag där elevers kunskapsresultat på klassnivå ingår i analysen för att avgöra eventuella insatser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 6 oktober 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och effekterna av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 STOCKHOLM. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (SI–2019:1437) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Skolinspektionen bedömer i den här granskningen hur rektor leder arbetet med att analysera skillnader i kunskapsresultat mellan klasser och utifrån den analysen vidtar organisatoriska och stödjande insatser i syfte att främja goda studieresultat för alla elever. Granskningen har avgränsats till ämnena matematik och svenska i årskurs 7 till 9. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet är det av vikt att rektorn gör en analys och bedömning av enhetens resultat och utvecklingsbehov på såväl grupp-, klass- som enhetsnivå.¹ Att analysera elevers kunskapsutveckling på en mer aggregerad nivå är ett viktigt steg för att få en förståelse för vilka förhållanden inom skolan som orsakar och påverkar elevernas kunskapsresultat på klassnivå.² I denna granskning är fokus på den analys som görs på klassnivå och på de insatser som eventuellt utgår ifrån en sådan analys.

Rektors analys av skillnader i kunskapsresultat mellan klasser, i svenska och matematik, årskurs 7-9

Skolinspektionen tar inom detta område ställning till i vilken utsträckning rektor

- skaffar sig en tydlig bild av hur kunskapsresultaten ser ut på klassnivå;
- leder arbetet med att analysera vad som kan förklara skillnader i kunskapsresultat mellan klasserna.

I följande text framgår Skolinspektionens bedömning och motivering till bedömning av Fryxellska skolan inom området.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i viss utsträckning analyserar skillnader i kunskapsresultat mellan klasser.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att flera analyser av kunskapsresultat görs på skolan och att rektorn involverar skolans personal i analyserna. Rektorn leder också arbetet med att undersöka vilka förhållanden inom skolan som kan påverka kunskapsresultaten. Vidare har rektorn ett tydligt klassfokus i sitt förebyggande arbete med att skapa goda förutsättningar för lärande. Rektorn behöver dock öka lärarnas delaktighet i arbetet med att undersöka vad som kan förklara skillnader i kunskapsresultat mellan klasser.

Rektorn skaffar sig en tydlig bild av hur kunskapsresultaten ser ut på klassnivå i svenska och matematik

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn följer upp skolans kunskapsresultat med regelbundenhet där klassnivån framgår. Av intervjuerna framgår att klassvisa betygresultat för varje ämne lämnas till kommunens kvalitetsrapport som tas fram en

¹ Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar; 4 kap. 4-7 §§ skollagen; Skolverket (2012) Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverkets allmänna råd med kommentarer s.26ff och 31 ff.

² En samlad bild på klassnivå kan exempelvis innehålla medelvärde av klassens betygspoäng för ämnet, klassens samlade resultat på nationella ämnesprov, uppdelningar av elevers bakgrundsvariabler, jämförelser mellan klasser och över år.

gång per år. Även könssuppdeld statistik över elevernas resultat tas fram. Av intervjuer med lärarna och rektorn samt av insänd dokumentation framgår att skolan följer upp betyg två gånger per år. Rektor uppger även att hen följer hur lärarna har satt sina betyg från år till år och pratar om det med lärarna vid medarbetarsamtal. Vidare berättar rektorn att det görs en mitterminsanalys där lärarna skattar elevernas kunskaper i en tregradig skala som färgkodas. Av intervjuerna framgår att skattningen görs klass för klass. Fokus är på individnivå, men det framgår av intervjuerna att färgkodningen ger en bild av hur klasserna ligger till.

Skolinspektionen konstaterar mot ovanstående bakgrund att rektorn skaffar sig en bild av kunskapsresultaten på skolan genom att med regelbundenhet följa betygsättningen uppdelad i olika kategorier, så som ämne, årskurser och kön. Statistik i kommunens kvalitetsrapport visar även betyg per klass och ämne. Skolinspektionen konstaterar vidare att rektorn indirekt får en indikation på klassernas kunskapsresultat genom de skattningar som görs i mitten av varje termin samt genom att följa upp de enskilda lärarnas betygsättning i olika undervisningsgrupper. Skolinspektionen bedömer därför att rektorn skaffar sig en tydlig bild av hur kunskapsresultaten ser ut på klassnivå.

Rektorn leder i viss utsträckning ett arbete med att analysera vad som kan förklara skillnaderna i kunskapsresultaten mellan klasserna

Av granskningen framgår att rektorn involverar personal i analysen av kunskapsresultat och att olika typer av underlag inkluderas i analysen. Rektorn har fokus på att koppla samman förhållanden inom skolan med elevernas kunskapsresultat. Granskningen visar samtidigt att lärarna inte har fått i uppdrag att undersöka vad som kan förklara att kunskapsresultaten skiljer sig åt mellan klasser.

Av intervjuerna och insänd dokumentation framgår att skolan tar fram klassprofiler i syfte att identifiera framgångsfaktorer i undervisning och anpassningar för varje klass. Eleverna i varje klass får besvara en enkät med frågor om undervisning och resultatet sammanställs sedan i en profil så att undervisningen kan anpassas efter klassen. I arbetet med att ta fram klassprofiler ingår även att mentorer och undervisande lärare analyserar vilka förhållanden som ger goda förutsättningar för lärande i respektive klass. Skolinspektionen noterar att skolans rektor i detta arbete involverar skolans personal i analysen av vad som fungerar för varje klass. Rektor uppger även att det aktiviteter som vidtas för en klass följs upp var femte vecka och att skolan även följer upp om profilerna leder till högre resultat. Skolinspektionen konstaterar att metoden har ett tydligt klassfokus med syfte att höja resultaten i alla klasser, även om orsaker till skillnader i kunskapsresultat mellan klasser inte ingår i denna analys.

Rektorn och lärare berättar vidare att lärarna deltar i analysen av betyg utfallen två gånger per läsår. Av insänd dokumentation från rektor framgår bland annat att ämneslagen fått i uppgift att analysera orsaken till betygsskillnader mellan ämnen samt skillnader mellan pojkars och flickors resultat. Ämneslagen får även i uppgift att analysera hur undervisningen kan förändras för att möta elevernas behov. I slutet av vårterminen ska ämneslagen även analysera skillnader mellan satta betyg och resultaten på de nationella proven. Lärarna får också i uppdrag att göra individuella analyser av kunskapsresultaten för sina undervisningsgrupper en gång per termin. Syftet med de individuella analyserna är att lärarna ska reflektera kring orsakerna till att eleverna fick de resultat de fick samt reflektera över hur undervisningen kan förbättras för att ge bättre stöd åt elevernas lärande. Rektorn uppger dock att skolan kan bli bättre på systematik när det gäller klassnivån i analyserna. Vidare berättar rektorn att hen gör klassrumsobservationer och att hen följer upp lärarnas betygsättning från år till år. Lärarnas enskilda analyser följs upp vid

medarbetarsamtal där rektorn ber lärarna berätta om hur de har gjort för att nå de resultat de har. Rektorn uppger att det leder till en diskussion där lärarna kan vara självkritiska och reflektera över hur den egna undervisningen kan utvecklas. I intervju med rektor framhåller hen att undervisningen i undervisningsgruppen har störst påverkan på elevernas resultat.

Av intervjuerna framgår även att lärarna i matematik har resultat uppdelat per klass och lärarna i matematik uppger att de utifrån detta underlag diskuterar orsakerna till resultaten. Detta görs dock inte i ämneslaget för svenska. Lärarna i matematik berättar att diskussioner om klasser utifrån mitterminsbedömningar eller betyg sker i ämneslaget. Lärarna uppger att de exempelvis kan diskutera hur lektionsdramaturgin fungerar. Även enskilda elever och deras stödbehov kan diskuteras. Det framgår även av intervjun med lärarna att bristande studiero i en klass kan diskuteras i arbetslaget, där flera undervisande lärare ingår. Arbetslaget kan också anmäla en hel klass till elevhälsan för utredning och åtgärder. I intervjun med lärarna i svenska uppger lärarna att elevsammansättningar i klasserna påverkar resultaten och att eleverna påverkar varandra kunskapsmässigt, både positivt och negativt. Lärarna uppger även att det finns få speciallärare för elever med behov av särskilt stöd, vilket påverkar resultaten. Vidare berättar lärarna i svenska om en klass vars låga resultat blev synliggjorda vid mitterminsanalysen. Klassmentorerna kallade då till möte med undervisande lärare där man diskuterade hur man gjort med klassen och vad som fungerade respektive inte fungerade.

Av intervju med elevhälsan framgår att elevhälsan använder underlag med betygsutfall på klassnivå vid tilldelningen av resurser. Elevhälsan uppger att de då också tittar på orsakerna till resultaten. Personalen berättar att om en klass har lågt resultat försöker elevhälsan att analysera om det är enskilda individer i klassen som behövde stöd eller om det är undervisningen, läraren eller gruppdynamiken som orsakar de låga resultaten. Elevhälsan uppger även att betygsutfallen oftast diskuteras utifrån arbetslag, men att de även kan jämföra klass för klass. I intervju med elevhälsan framgår också att problematik på klassnivå kan identifieras genom skolsköterskans hälsosamtal.

Skolinspektionen konstaterar mot ovanstående bakgrund att det på skolan genomförs vissa analyser av orsaker till kunskapsresultat på klassnivå. Detta sker genom den uppföljning rektorn gör av lärarnas undervisning och kunskapsresultaten i de klasser de undervisar, elevhälsans analyser av orsaker till låga resultat på klassnivå och i viss mån genom de enskilda analyser som lärarna gör av sin undervisning och resultaten i de klasser de undervisar. Skolinspektionen konstaterar även att skolans arbete med klassprofiler ger en förståelse för förhållanden som påverkar kunskapsresultaten i en klass, även om arbete med klassprofiler inte utgår från klassernas kunskapsresultat. Skolinspektionen bedömer vidare att analyserna kan utvecklas genom att öka lärarnas delaktighet i att undersöka orsaker till resultatskillnader mellan klasser, exempelvis genom att tydligare ge lärare i uppdrag att analysera kunskapsresultat på klassnivå eller att skapa en tydligare förankring av den analys som genomförs. Rektorn kan också öka kvaliteten inom det granskade området genom att tydligare använda underlag där elevers kunskapsresultat på klassnivå ingår i analysen för att avgöra eventuella insatser. Genom att öka lärarnas delaktighet i en analys av kunskapsresultat på klassnivå kan rektorn få en större förståelse för varför skillnader uppstår och får ett bättre underlag för att avgöra vilka insatser som eventuellt kan behövas för att främja goda studieresultat för alla elever, oavsett vilken klass de går i. Med ovan sagda bedömer Skolinspektionen att rektorn i viss utsträckning leder ett arbete med att analysera vad som kan förklara skillnaderna i kunskapsresultaten mellan klasserna.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande område.

Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera skillnader i kunskapsresultat mellan klasser genom att:

- Öka lärarnas delaktighet i arbetet med att undersöka vad som kan förklara resultatskillnader mellan klasser.
- Se till att tydligare använda underlag där elevers kunskapsresultat på klassnivå ingår i analysen för att avgöra eventuella insatser.

Rektors insatser, utifrån en analys av vad som orsakar resultatskillnader, i svenska och matematik, årskurs 7-9

Skolinspektionen tar inom detta område ställning till i vilken utsträckning rektor

- genomför organisatoriska insatser, utifrån en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna i ämnena;
- genomför stödjande insatser för lärare, utifrån en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna i ämnena.

I följande text framgår Skolinspektionens bedömning och motivering till bedömning av Fryxellska skolan inom området.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i viss utsträckning genomför organisatoriska och stödjande insatser, utifrån en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det genomförs flera organisatoriska och stödjande insatser för att främja kunskapsutvecklingen i vissa klasser. Analysen kan, som nämnts ovan, utvecklas genom ett tydligare uppdrag till lärarna att analysera resultatskillnader mellan klasserna. I förlängningen ger en utveckling av analysen på detta sätt förutsättningar att identifiera ytterligare orsaker till klassresultaten och åtgärder för att främja goda studieresultat för alla elever.

Rektorns organisatoriska insatser är i viss utsträckning kopplade till en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna

Av granskningen framgår att rektorn vidtar organisatoriska åtgärder för att höja kunskapsresultaten i klasserna och för alla elever. Analyserna som åtgärderna baseras på skulle dock kunna utvecklas, som framgår av bedömningen ovan.

Av intervjuerna framgår, som tidigare nämnts, att skolan arbetar med att ta fram klassprofiler så att undervisningen ska kunna anpassas för varje klass. Klassprofilen är inte kopplad till betygsresultaten i klassen, men syftar till en högre måluppfyllelse. Skolinspektionen noterar att skolan på detta sätt har ett tydligt klassfokus och arbetar systematiskt och aktivt för att höja kunskapsresultaten i klasserna.

Vidare framgår av intervjuerna att flera typer av organisatoriska åtgärder vidtas för att stärka kunskapsresultaten i olika klasser. Åtgärderna kan baseras på en analys av enskilda klassers behov som görs vid kunskapsuppföljningar som exempelvis mitterminsanalysen. Organisatoriska åtgärder på klassnivå kan också utgå från de samtal som skolsköterskan eller kuratorn har med elever. Ett exempel som framgår i intervjuerna är att elevhälsan bedömde att en resursperson behövde sättas in i en klass med bristande studiero för att frigöra tid för undervisande lärare att ge extra stöd till eleverna. Ett annat exempel är att elevhälsan satt in skolans elevcoach för att arbeta med att höja studiemotivationen i vissa klasser samt att kuratorn arbetat med gruppsamtal i en klass efter att ett arbetslag anmält en klass till elevhälsan. Vidare framgår att det i arbetet med klassprofilen framkom att undervisningen för en klass fungerade bättre i vissa salar. Schemat lades då om så att klassen kunde få sin undervisning i dessa salar.

Skolinspektionen konstaterar mot ovanstående bakgrund att rektorn vidtar organisatoriska åtgärder för att främja och höja kunskapsresultaten i vissa klasser. Åtgärderna baseras på analyser av kunskapsresultat och andra förhållanden i klasserna, men analyser av varför kunskapsresultaten skiljer sig åt mellan klasser kan i större utsträckning ingå som underlag. Om skolans arbete med att främja goda studieresultat för alla elever kompletteras med en sådan analys kan ytterligare förhållanden som påverkar elevernas kunskapsresultat identifieras. I förlängningen kan det ge skolan förutsättningar att vidta än mer adekvata åtgärder för att främja goda kunskapsresultat för alla elever. Skolinspektionen bedömer med ovan sagda att rektor i viss utsträckning genomför organisatoriska åtgärder utifrån en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna. Skolinspektionen ifrågasätter inte att de åtgärder som redan vidtas har en positiv effekt på elevernas kunskapsutveckling.

Rektorns stödjande insatser är i liten utsträckning kopplade till en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna

Av granskningen framgår att rektorn leder samtal med lärare kring övergripande pedagogiska och didaktiska frågor i syfte att höja undervisningens kvalitet och elevernas kunskapsresultat. Lärare uppger att rektorn pratar om kvalitet i undervisningen på APT och studiedagar samt att hen tar upp det i mindre sammanhang. Av insänd dokumentation framgår att lärarna vid de individuella analyserna får reflektera över hur den egna undervisningen utvecklas enligt SKUA (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt). Det framgår även av intervjuerna att rektorn är tydlig med att en gemensam lektionsdramaturgi ska implementeras på skolan. Likaså framgår att arbetet med klassprofiler och att undervisningen ska anpassas till förutsättningarna i varje klass är en viktig del av skolans pedagogiska förhållningssätt.

Vidare framgår av granskningen att rektorn ger behovsanpassat stöd till lärare i syfte att höja undervisningens kvalitet. I intervjuer med rektorn och elevhälsan framkommer att lärare kan få handledning antingen på eget initiativ eller utifrån att en återkommande problematik identifierats kring en lärare. Specialpedagogen kan stödja och coacha en lärare i klassrummet som behöver utveckla sin undervisning eller om lärare på eget initiativ vill prova något nytt utifrån klassprofilen eller observationer. Rektor uppger även att utbildning i betygssättning och bedömning kan initieras för vissa lärare.

Skolinspektionen konstaterar således att rektorn är tydlig med sitt pedagogiska förhållningssätt och ger vägledning och stöd till skolans lärare i övergripande pedagogiska och didaktiska frågor. Rektorn ger även återkoppling på enskilda lärares undervisning. Insatser kan riktas till enskilda lärare baserade på behovsanalyser och iakttagelser. Insatserna är dock inte baserade på en analys av orsakerna till resultatskillnader mellan klasser och Skolinspektionen vill framhålla att förutsättningarna för att vidta adekvata stödjande insatser ökar ytterligare om analysen av orsaker till resultatskillnader mellan klasserna utvecklas enligt ovanstående beskrivning. Skolinspektionen bedömer med ovan sagda att rektorn i liten utsträckning vidtar stödjande insatser som är kopplade till en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasser.

Med anledning av att Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas gällande analys av skillnader i kunskapsresultat mellan klasser, ges inget utvecklingsområde för arbetet med de insatser som följer på analysen.

På Skolinspektionens vägnar

X Karin Lindqvist

Beslutsfattare

Signerat av: Karin Lindqvist

X Anna Gabrielsson

Föredragande

Signerat av: Anna Gabrielsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Johanna Chung deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/rektors-arbete-for-att-framja-goda-studieresultat-for-alla-elever-pa-hogstadiet/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Fryxellska skolan är en kommunal grundskola i Sunne kommun. På skolan gick vid tiden för granskningen 400 elever fördelade i årskurs 7-9.

Rektorn har arbetat på skolan i tre år och har arbetat som rektor i drygt sex år.

Särskilda satsningar som genomförts inom ämnen svenska och matematik det senaste läsåret är att alla lärare på skolan har gått en utbildning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Två matematiklärare har gått en utbildning i programmering.

Bilaga 2: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 9 §

Det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Rektorn ska benämnas på detta sätt. Benämningen ska förbehållas den som har en anställning som rektor.

En ställföreträdare får utses för en rektor.

2 kap 10 §

Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid förskole- eller skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges.

2 kap. 25 §

För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

3 kap. 2 §

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska

uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 4 §

Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

4 kap. 6 §

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

4 kap. 7 §

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Lgr 11,1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

”Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.(...)”

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar

”Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven (...).”

Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen för – kunskap, valfrihet och trygghet

”Likvärdighet betyder inte likformighet eller att alla elever ska få lika mycket resurser. Likvärdighet upprätthålls av mål i skollag och läroplaner, betygskriterier, bestämmelser om minsta garanterade undervisningstid, ämnen, lärarbehörighet, särskilt stöd, överklagande samt tillsyn och kvalitetsgranskning. Likvärdighet innebär här att de fastställda målen kan nås på olika sätt beroende på lokala behov och förutsättningar. Kvaliteten i verksamheten ska dock ha lika hög nivå oavsett var i landet verksamheten bedrivs.” (s.229)

”Begreppet ”likvärdig” innebär inte att utbildningen ska vara likformig i betydelsen likadan utan att kvaliteten i verksamheten ska vara så hög att de fastställda målen kan uppnås oavsett var i landet verksamheten bedrivs. Hur verksamheten ska utformas för att nå de fastställda målen kan variera beroende på lokala behov och förutsättningar. Det finns olika vägar att nå de fastställda målen. Hänsyn ska tas till barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns utrymme för anpassningar av undervisningen och organisationen av utbildningen till behoven hos olika barn och elever, så länge de tillförsäkras lika tillgång till likvärdig utbildning.” (s.638)

Allmänna råd

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår bland annat att det är viktigt att rektor analyserar och bedömer enhetens samlade resultat på såväl grupp-, klass- som enhetsnivå.

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning till Skolinspektionen

Utvecklingsområde X: <Här klipps utvecklingsområdet i sin helhet in>

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde X: <Här klipps utvecklingsområdet i sin helhet in>

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde X: <Här klipps utvecklingsområdet i sin helhet in>

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: